

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΚΑΙΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ
Διαχειριστική Αρχή ΕΣΠΑ-ΔΑΜ

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

Πρόγραμμα	ΔΙΚΑΙΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ
CCI Προγράμματος	2021EL16JTPR001
Έκδοση Προγράμματος	1.3

Έκδοση Εγγράφου Εξειδίκευσης	2.1
Αριθμός Πρωτοκόλλου έγκρισης	A/0013/ 25.01.2023

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2023

Πίνακας περιεχομένων

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ	3
Προτεραιότητα 1 : Ενίσχυση και Προώθηση της Επιχειρηματικότητας	5
ΕΣ 8 - Δράση 1.1.4: Κόμβος Καινοτομίας για το Πράσινο Η2 και την αποθήκευση ενέργειας στη Δυτική Μακεδονία.	5
Χρηματοδοτικός πίνακας δράσης	8
Δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων δράσης	9
Αναμενόμενος χρόνος έκδοσης πρόσκλησης	11
ΕΣ 8 - Δράση 1.1.5: Πράσινο κέντρο Δεδομένων και Υπερυπολογιστή Δυτικής Μακεδονίας	12
Χρηματοδοτικός πίνακας δράσης	14
Δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων δράσης	15
Αναμενόμενος χρόνος έκδοσης πρόσκλησης	17
ΕΣ 8 - Δράση 1.4.1: Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων που υλοποιούνται στις περιοχές των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης (ΕΣΔΙΜ) μέσω του Καθεστώτος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης του Αναπτυξιακού νόμου - Ελλάδα ισχυρή (ν. 4887/2022, άρθρα 51-57).	18
Χρηματοδοτικός πίνακας δράσης	21
Δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων δράσης	22
Αναμενόμενος χρόνος έκδοσης πρόσκλησης	24

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

Με βάση την υπ' αρ. 86884 / 12-09-2022 Εγκυκλίου με θέμα : «Εγκύκλιος για την εξειδίκευση των Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027» της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ, η επιλογή των δράσεων που περιλαμβάνονται κάθε φορά στην εξειδίκευση ενός Προγράμματος θα πρέπει να βασίζεται σε μία σειρά κριτηρίων, τα οποία μεταξύ άλλων θα πρέπει να εστιάζουν στο κατά πόσο είναι δυνατό κάθε φορά να:

- εξειδικευθούν οι δράσεις, να προσδιοριστεί η σύνδεσή τους με συγκεκριμένα πεδία παρέμβασης και δείκτες και να αναλυθεί ο π/υ,
- διαμορφωθεί σαφής και ρεαλιστικός χρονοπρογραμματισμός ενεργοποίησης μίας δράσης, λαμβάνοντας υπόψη σχετικά με τις δράσεις ζητήματα (π.χ. για νέες δράσεις να έχει διερευνηθεί η συμμόρφωση με την αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης),
- προσδιοριστούν οι δικαιούχοι μίας δράσης,
- προσδιοριστούν ενδεχόμενοι ενδιάμεσοι φορείς, οι οποίοι θα κληθούν να διαχειριστούν μία ή περισσότερες δράσεις.

Η εξειδίκευση είναι μία δυναμική διαδικασία, η έκταση και ο βαθμός της οποίας προσδιορίζεται ανάλογα με τα κάθε φορά δεδομένα υλοποίησης που η Δ.Α. έχει στη διάθεσή της. Η εξειδίκευση κάθε Προγράμματος γίνεται σταδιακά στη βάση αφενός της ωριμότητας έκδοσης προσκλήσεων για την επιλογή πράξεων στις Προτεραιότητες και αφετέρου των αναγκών στο πλαίσιο της υλοποίησης κάθε Προγράμματος. Σε κάθε περίπτωση, η διαδικασία εξειδίκευσης θα πρέπει να είναι συστηματική καθώς βάσει του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων (άρθρο 49, παρ.2) το χρονοδιάγραμμα των προγραμματισμένων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων επικαιροποιείται κατά την ΠΠ 2021-2027 τουλάχιστον τρεις φορές κατ' έτος.

Η εξειδίκευση του Προγράμματος τροποποιείται (Νόμος 4914/2022, άρθρο 35 παρ. 6) μόνο σε περιπτώσεις αναπρογραμματισμού του χρόνου δημοσίευσης κάποιας πρόσκλησης και σημαντικών αλλαγών στο περιεχόμενο του φυσικού αντικείμενου των δράσεων, στους δικαιούχους ή στη δημόσια δαπάνη της πρόσκλησης και μόνο κατά τα σημεία αυτά.

Αρμοδιότητα κατάρτισης του εγγράφου εξειδίκευσης του Προγράμματος έχει η Δ.Α., η οποία εισηγείται στο αρμόδιο όργανο που την εποπτεύει (όπως ορίζεται κατά περίπτωση στο Άρθρο 7 του Ν.4914/2022) και το οποίο εγκρίνει το περιεχόμενό της. Η έγκριση εξειδίκευσης δεν αποτελεί αυτοδίκαιη αξιολόγηση μιας δράσης, ούτε δέσμευση χρηματοδότησης, καθώς οι προβλεπόμενες διαδικασίες για την αξιολόγηση και ένταξή τους σύμφωνα με το ΣΔΕ ακολουθούνται υποχρεωτικά στη συνέχεια υποβολής των προτάσεων από τους δικαιούχους.

Κατά τη διαδικασία της εξειδίκευσης, Επιτελικές Δομές ή οι αρμόδιες υπηρεσίες των Υπουργείων, ή/και κατά περίπτωση η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας για τα 5 Τομεακά Προγράμματα και οι Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων για τα Περιφερειακά Προγράμματα, μέσω των προτάσεών τους, συμβάλλουν στη διαμόρφωση του περιεχομένου του εγγράφου εξειδίκευσης που καταρτίζεται από τη Δ.Α. Οι φορείς αυτοί έχουν την ευθύνη οι προτάσεις που υποβάλλουν να:

- καλύπτουν τις προδιαγραφές της Εγκυκλίου για την εξειδίκευση
- συνάδουν πλήρως με τη στρατηγική και τη στοχοθεσία του Προγράμματος
- συνάδουν με τα βασικά στοιχεία του Προγράμματος (π.χ. κατανομή πόρων σε Στόχους Πολιτικής και κατηγορίες περιφερειών για τα Τομεακά Προγράμματα, ιεράρχηση προτεραιοτήτων, δείκτες κλπ).
- συνάδουν με τα όρια του π/υ που ενδεχομένως τίθεται από τη Δ.Α. προσυμπληρωμένος στο έντυπο του Παραρτήματος II της Εγκυκλίου

Σχετικά με τον τιθέμενο ανά δράση π/υ, η Δ.Α. οφείλει να λαμβάνει υπόψη την ανάγκη άμεσης ενεργοποίησης και την εξέλιξη του Προγράμματος, την ανάγκη επιχειρησιακής επίτευξης των στόχων του και την ενδεχόμενη ανάγκη υπερδέσμευσης των εντάξεων που θα προβλεφθεί στις προσκλήσεις.

Για την εξειδίκευση του Προγράμματος, κάθε Δ.Α. οφείλει να προβεί στις ακόλουθες ενέργειες με βάση το τυποποιημένο έγγραφο εξειδίκευσης του Παραρτήματος Ι της Εγκυκλίου:

- Προσδιορίζει τους αρμόδιους φορείς που σχετίζονται με τους τομείς στρατηγικής του προγράμματος και συνεργάζεται με αυτούς για τη διαμόρφωση του εγγράφου εξειδίκευσης. Ελλείψει Επιτελικών Δομών, η Δ.Α. μπορεί να συνεργάζεται με τις αρμόδιες υπηρεσίες των Υπουργείων και όταν απαιτείται από τη φύση του έργου ή των δικαιούχων με την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας για τα Τομεακά Προγράμματα και τις Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων για τα Περιφερειακά Προγράμματα (άρθρο 35, παρ.3 του Ν.4914/2022).
- Ενημερώνει τις ως άνω Υπηρεσίες για την έναρξη της διαδικασίας εξειδίκευσης αποστέλλοντας το τυποποιημένο έντυπο πρότασης του Παραρτήματος ΙΙ προκειμένου να υποβάλλουν προτάσεις και θέτει δεσμευτική ημερομηνία παραλαβής των προτάσεων, η οποία δεν μπορεί να ξεπερνά του 2 μήνες (άρθρο 35, παρ.3 του Ν.4914/2022).
- Μετά την εξέταση των προτάσεων, διαμορφώνει το τελικό σχέδιο εγγράφου εξειδίκευσης λαμβάνοντας υπόψη το εγκεκριμένο Πρόγραμμα και τους κανόνες επιλεξιμότητας, την ιεράρχηση των αναγκών και τις ιδιαίτερες συνθήκες όπως έχουν διαμορφωθεί στη πορεία υλοποίησης του Προγράμματος.
- Εισηγείται το τελικό σχέδιο του εγγράφου εξειδίκευσης στο αρμόδιο όργανο που την εποπτεύει, το οποίο και εγκρίνει με απόφασή του το έγγραφο εξειδίκευσης.
- Κοινοποιεί στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος τα εγκεκριμένα έγγραφα εξειδίκευσης, ανάλογα με την πρόοδο εξειδίκευσης των δράσεων του Προγράμματος.

Η Δ.Α. δύναται να προβεί στην έκδοση Προσκλήσεων μόνο για εκείνες τις δράσεις οι οποίες περιλαμβάνονται στο εγκεκριμένο κάθε φορά έγγραφο εξειδίκευσης. Η εξειδίκευση δράσεων που συνδέονται με αναγκαίους πρόσφορους όρους που δεν έχουν εκπληρωθεί, δύναται να πραγματοποιηθεί από τη Δ.Α. Ωστόσο, η Δ.Α. πρέπει να εξετάζει (άρθρο 73, παρ. 2 α) και β) 2021/1060) πως οι προτεινόμενες δράσεις είναι συνεπείς με τις υπό διαμόρφωση στρατηγικές και το συναφές πλαίσιο (Νόμους, Υπ. Αποφάσεις, συστήματα) που η χώρα επεξεργάζεται με στόχο την πλήρωση ενός αναγκαίου πρόσφορου όρου. Για το σκοπό αυτό θα λαμβάνει σχετική ενημέρωση και τεκμηρίωση από την αρμόδια Επιτελική Δομή. Στην περίπτωση που ο προτείνων φορέας δεν είναι και ο αρμόδιος φορέας για την εκπλήρωση του αναγκαίου πρόσφορου όρου, για την ενημέρωση και τεκμηρίωση, ο φορέας πρότασης θα συνεργάζεται με την ΕΥΣΣΑ.

Προτεραιότητα 1 : Ενίσχυση και Προώθηση της Επιχειρηματικότητας

Στόχος πολιτικής	Δεν εφαρμόζεται
Ταμείο	Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ)
Ειδικός Στόχος (ΕΣ) 8	JSO8.1.

ΕΣ 8 - Δράση 1.1.4: Κόμβος Καινοτομίας για το Πράσινο Η2 και την αποθήκευση ενέργειας στη Δυτική Μακεδονία.

Περιγραφή Δράσης:

Η Δράση εντάσσεται στην Προτεραιότητα 1 του ΠΔΑΜ 2021-2027 και αφορά στη δημιουργία Κόμβου Καινοτομίας για το Πράσινο Η2 και στην αποθήκευση ενέργειας στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας. Αποτελεί ένα από τα «εμβληματικά έργα» του Προγράμματος, που θα σηματοδοτήσουν τον παραγωγικό μετασχηματισμό και τη στροφή των επηρεαζόμενων περιοχών στους τομείς Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας και ταυτόχρονα το 2^ο θύλακα της Ζώνης Καινοτομίας.

Το Πράσινο Υδρογόνο, βάσει των οδηγιών της Ε.Ε. και του ΕΣΕΚ, αποτελεί στρατηγικό ενεργειακό ανανεώσιμο καύσιμο για την απανθρακοποίηση της οικονομίας και την περιβαλλοντική προστασία από την κλιματική αλλαγή. Ειδικότερα, βάσει του ΕΣΕΚ, το πράσινο Υδρογόνο (αναφέρεται και «ανανεώσιμο»), έχει μηδενικό ανθρακικό αποτύπωμα, αποτελεί μονοσήμαντη περιβαλλοντική λύση για την ανάπτυξη τεχνολογιών αποθήκευσης ενέργειας προκειμένου να αντιμετωπισθούν τα θέματα ευστάθειας του δικτύου και να μειωθεί η χρήση των ορυκτών καυσίμων για ηλεκτροπαραγωγή, ιδιαίτερα του εισαγόμενου φυσικού αερίου που χρησιμοποιείται σε μεγάλο βαθμό ως καύσιμο μετάβασης.

Η παραγωγή Η2 στην περιοχή της Δυτικής Μακεδονίας έχει βαρύνουσα σημασία, πλέον της υδρογονοκίνησης και της χρήσης του Η2 για παραγωγή ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας, λόγω των αναπτυσσόμενων δικτύων Φ.Α., τα οποία αναμένεται στο μέλλον να χρησιμοποιηθούν για τη μεταφορά Η2 σε ποσοστά ως και 100 %.

Η αναγκαιότητα υλοποίησης του έργου «Η2-HUB» πηγάζει από την απαίτηση διασύνδεσης και πλήρους εκμετάλλευσης των μεγάλων ενεργειακών επενδύσεων στον τομέα των ΑΠΕ και ειδικά των Φωτοβολταϊκών, που αναπτύσσονται στην περιοχή εφαρμογής του ΕΣΔΙΜ Δυτικής Μακεδονίας.

Σκοπός της προτεινόμενης Δράσης είναι η ανάπτυξη επιδεικτικών εφαρμογών των τεχνολογιών Η2 (παραγωγή, αποθήκευση και αξιοποίηση) στην Ελλάδα και την ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, προκειμένου με την αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων (Ε&Α) να συμβάλει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της περιοχής, μέσω της πραγματοποίησης στοχευμένων επενδύσεων και της παραγωγής & προώθησης προϊόντων/ υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Το Η2-HUB περιλαμβάνει την Πιλοτική Μονάδα παραγωγής Πράσινου Η2 και εφαρμογών του (Πάρκο Τεχνολογιών Η2 - Η2 Park Technologies). Συγκεκριμένα το Πάρκο Τεχνολογιών αποτελείται από:

- 1) Φωτοβολταϊκό πάρκο (Φ/Β), ισχύος ενός(1) MW

2) Δύο ηλεκτρολύτες παραγωγής H₂, 2 x 275kW, για την παραγωγή 60 κιλών πράσινου H₂ ημερησίως, το οποίο δεν θα μεταφέρεται εκτός Μονάδας, αλλά θα χρησιμοποιείται παράλληλα στο Πρατήριο H₂ και για ερευνητικούς σκοπούς.

3) Κελί καυσίμου (HT PEM) ισχύος 200 kW_e, για ερευνητικούς σκοπούς και την παραγωγή ενέργειας για ίδιες ανάγκες.

4) Πρατήριο H₂: Ο Σταθμός Εφοδιασμού Καυσίμου Υδρογόνου, θα εξυπηρετεί αρχικά δύο (2) δημοτικά βαρέα οχήματα-απορριμματοφόρα και δύο μικρότερα οχήματα μεταφοράς προσωπικού και εφοδίων του Κόμβου H₂, με προοπτικές ανάπτυξης εφαρμογών υδρογονοκίνησης.

5) Συστοιχία μπαταριών αποθήκευσης, χωρητικότητας 536kWh για την κάλυψη λειτουργίας κατά τις βραδινές ώρες και για ερευνητικούς σκοπούς.

6) Έναν Υποσταθμό MT ισχύος 1260kVA, που θα διαχειρίζεται το παραγόμενο ηλεκτρικό ρεύμα του Φ/Β Πάρκου και θα είναι η σύνδεση με το δίκτυο.

7) Ειδικές εργαστηριακές υποδομές μετρητικών οργάνων (testing facilities) με σκοπό την εξέταση και πιστοποίηση διαφόρων τεχνολογιών παραγωγής και αποθήκευσης πράσινου H₂ και Μπαταριών.

8) Ειδικά κτίρια (isobox) για διοίκηση/αίθουσα συναντήσεων, δωμάτιο ελέγχου (control room) και μεταλλική κατασκευή για το μηχανουργείο δοκιμών/ πιστοποιήσεων (testing facilities).

Στο πλαίσιο της λειτουργίας του H₂-HUB θα αναπτυχθούν οι ακόλουθες ερευνητικές δράσεις:

- Αξιολόγηση ενεργειακών ροών, ενεργειακών καταναλώσεων των εγκαταστάσεων του Πάρκου,
- Κατάστρωση βασικών σεναρίων λειτουργίας της πιλοτικής μονάδας - Καθορισμός βέλτιστου σεναρίου λειτουργίας της πιλοτικής μονάδας,
- Βελτιστοποίηση αυτοματισμών συνολικής εγκατάστασης με σκοπό την καλύτερη ενεργειακή διαχείριση της εγκατάστασης και την αποτελεσματική αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών ασφαλείας,
- Αξιολόγηση ενεργειακής απόδοσης ηλεκτρολυτών, μπαταριών, έκχυσης H₂ σε σωλήνα μεταφοράς, κελιών καυσίμων διαφορετικών μεγεθών με στόχο την βέλτιστη επιλογή τεχνολογίας ανά περίπτωση, η οποία είναι σημαντική πληροφορία για τους δυνητικούς επενδυτές στις σχετικές τεχνολογίες.

Οι συγκεκριμένες δράσεις θα υλοποιούνται στο πεδίο και με δραστηριότητες μοντελοποίησης. Το εύρος των ερευνητικών δραστηριοτήτων που θα υλοποιηθούν θα καταδείξει τη δυνατότητα σχεδιασμού, ανάπτυξης και δημιουργίας της «Κοιλιάς Υδρογόνου» στην ΠΔΜ.

Το ΕΚΕΤΑ/Παράρτημα Πτολεμαΐδας, ως Δικαιούχος και Φορέας λειτουργίας της προτεινόμενης Δράσης, θα λειτουργήσει στο H₂-HUB τις αναγκαίες εργαστηριακές υποδομές για την υλοποίηση μετρήσεων και πιστοποιήσεων απόδοσης του εξοπλισμού για το Υδρογόνο και θα συμβάλλει στη διάχυση της τεχνολογίας για την ανάπτυξη εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού & την υποστήριξη των αναμενόμενων / σε εξέλιξη βιομηχανικών επενδύσεων πράσινου υδρογόνου της αναδυόμενης Κοιλιάς Υδρογόνου της ΠΔΜ και ευρύτερα.

Ο Κόμβος H₂-HUB θα επιδράσει καταλυτικά στις κοινές προσπάθειες της ερευνητικής δομής του Ε.Κ.Ε.Τ.Α. στην Πτολεμαΐδα, με την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και τη ΜΕΤΑΒΑΣΗ Α.Ε., προκειμένου να αναπτυχθούν, μελλοντικά, βιώσιμες συνεργασίες (Επιχειρήσεις ΑΠΕ - Κατασκευαστές εξοπλισμού στην αλυσίδα αξίας H₂ – Χρήστες H₂, Πανεπιστήμιο, Θεσμικοί-

οικονομικοί-κοινωνικοί φορείς) και να υποστηριχθεί ο παραγωγικός μετασχηματισμός της περιοχής, με την προοπτική εξέλιξης της σε Κοιλάδα Υδρογόνου για την ΠΔΜ. Αυτή η προσπάθεια θα δημιουργήσει νέους δρόμους έρευνας, τεχνολογίας και επιχειρηματικών συνεργασιών, έχοντας ως επίκεντρο το Η2 και τις εφαρμογές του, βάσει των Οδηγιών της Ε.Ε. και του ΕΣΕΚ.

Για τη Δράση έχουν ήδη εκπονηθεί :

- μελέτη σκοπιμότητας οργάνωσης και θεσμοθέτησης της Ζώνης Καινοτομίας Καθαρής Ενέργειας και Περιβαλλοντικών Τεχνολογιών Δυτικής Μακεδονίας, που εκπονήθηκε τον Σεπτέμβριο 2021
- Στρατηγική Έρευνας & Καινοτομίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης που εκπόνησε η ΓΓΕΚ, τον Οκτώβριο 2021, την υπ. αριθμ. 155086 /12.10.2021 απόφαση του Περιφερειάρχη της ΠΔΜ και τη διαβούλευση στο πλαίσιο του Εδαφικού Σχεδίου Δίκαιης Μετάβασης Δυτικής Μακεδονίας.
- μελέτη ωρίμανσης για το σύνολο της ανάπτυξης «Κόμβου Καινοτομίας Υδρογόνου στην ΠΔΜ», η οποία περιλαμβάνει: 1) Το Πάρκο τεχνολογιών Υδρογόνου και αποθήκευσης ενέργειας από ΑΠΕ και 2) Έργα «Ήπιας ισχύος» (Soft Power) και η οποία χρηματοδοτείται από το Πράσινο Ταμείο.

Επιπλέον με σχετική απόφαση του ΒΙΟ.ΠΑ.Π Α.Ε. (ιδιοκτήτη – διαχειριστή της έκτασης της πρώην ΑΕΒΑΛ) και με βάση το Πρακτικό της 2ης συνεδρίασης που έλαβε χώρα στις 21/12/2022, παραχωρήθηκε για χρήση 30 ετών, οικόπεδο, στην πρώην βιομηχανική περιοχή της ΑΕΒΑΛ (Ο.Τ. 19), έκταση περίπου 20 στρεμμάτων με σκοπό την υλοποίηση του Κόμβου Η2.

Σε επόμενη φάση, στο πλαίσιο αξιοποίησης της πρώην ΑΕΒΑΛ σχεδιάζεται και η αξιοποίηση πρόσθετης έκτασης περίπου 150 στρεμμάτων, η οποία θα λειτουργήσει ως χώρος για τη προσέλκυση εγκατάστασης επιχειρήσεων που θα δραστηριοποιηθούν στην αλυσίδα αξίας του Η2 και των πράσινων τεχνολογιών ενέργειας, συνιστώντας ένα νεοφυές οικοσύστημα έρευνας – καινοτομίας - επιχειρηματικότητας.

Η Δράση θα υλοποιηθεί από το ΕΚΕΤΑ – Παράρτημα Πτολεμαΐδας μέσω δημοσίων συμβάσεων αφενός, με προσφυγή σε εξωτερικούς αναδόχους σύμφωνα με το ν. 4412/2016, όπως ισχύει, για την προμήθεια εξοπλισμού και τις υπηρεσίες συμβούλου και, αφετέρου, με ίδια μέσα, αποκλειστικά για την απασχόληση του ερευνητικού και του λοιπού επιστημονικού/τεχνικού προσωπικού. Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της Δράσης είναι συνολικά 60 μήνες, εκ των οποίων οι 24 μήνες αφορούν τους σχετικούς διαγωνισμούς, την προμήθεια - τοποθέτηση του εξοπλισμού και τη διαμόρφωση των απαραίτητων υποδομών και οι 36 μήνες αποτελούν μήνες πλήρους λειτουργίας του, όπου θα δοκιμαστεί η παραγωγή πράσινου Η2, θα ολοκληρωθούν οι εφαρμογές του Η2 και θα διεξαχθούν οι σχετικές πιστοποιήσεις.

Η ανάπτυξη της ερευνητικής υποδομής στο πλαίσιο της Δράσης αναμένεται να ενδυναμώσει τις δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας του ΕΚΕΤΑ. Τα ερευνητικά αποτελέσματα, στο πλαίσιο της δραστηριότητας του ΕΚΕΤΑ ως οργανισμού έρευνας, θα έχουν ευρεία διάχυση σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση. Η βιωσιμότητα της ερευνητικής υποδομής και των αποτελεσμάτων της προτεινόμενης δράσης που θα δημιουργηθεί επιτυγχάνεται, μέσω της δυνατότητας της ερευνητικής δομής του ΕΚΕΤΑ να αναπτύξει περαιτέρω τις ερευνητικές δραστηριότητες, της διάχυσης των αποτελεσμάτων της και της επίδρασης της στη διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου οικοσυστήματος καινοτομίας στη Δυτική Μακεδονία.

Η ΔΑ, εκτιμώντας κατά περίπτωση τα δεδομένα υλοποίησης του Προγράμματος, και τη φύση των δράσεων, κατά την κατάρτιση της Πρόσκλησης δύναται να κάνει χρήση της δυνατότητας υπερδέσμευσης εντός των ορίων που προβλέπονται στο Ν. 4914/2022.

Στοιχεία δράσης	☐ Κρατική ενίσχυση ☐ Ενίσχυση ήσσονος σημασίας ☐ Χρηματοδοτικό μέσο ☐ ΟΧΕ ☐ ΟΧΕ-BAA ☐ ΤΑΠΤΟΚ ☐ Έξυπνη εξειδίκευση ☒ Άλλο_ Ίδια μέσα (αυτεπιστασία) και Παροχή υπηρεσιών μέσω Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων
Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι	Α.Ο. 1 Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά ☐ Α.Ο. 2 Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά ☐ Α.Ο. 3 Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά ☐ Α.Ο. 4 Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά ☐
Ενδεικτικοί δικαιούχοι δράσης	ΕΚΕΤΑ/ΙΔΕΠ Πτολεμαΐδας

Χρηματοδοτικός πίνακας δράσης

Κατηγορία περιφέρειας*	Ενωσιακή Συνεισφορά σε € (α)	Εθνική Συνεισφορά σε € (β)=(γ)+(δ)	δημόσια (γ)	ιδιωτική (δ)	Σύνολο (ε)=(α)+(β)
	15.300.000€	2.700.000€	2.700.000€		18.000.000€
% ενεργοποίησης δράσης					1,1%

*Στην περίπτωση που δεν έχει εφαρμογή η στήλη παραμένει κενή

Δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων δράσης

Προτεραιότητα	Στόχος Πολιτικής/Ειδικός Στόχος	Κατηγορία Περιφέρειας	Δράση	Π/υ δράσης	Δείκτης		Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης/αναφοράς	Έτος βάσης/αναφοράς	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)	Πεδίο Παρέμβασης (ΠΠ)*		Ποσό που αντιστοιχεί στο ΠΠ (Ενωσιακή συνεισφορά σε €)**	Ποσό που αντιστοιχεί στο ΠΠ (Ενωσιακή + εθνική συνεισφορά σε €)**
					ID	Ονομασία						Κωδικός ΠΠ**	Ονομασία ΠΠ**		
1	8. ΤΔΜ		Δράση 1.1.4: Κόμβος Καινοτομίας για το Πράσινο Η2 και την αποθήκευση ενέργειας στη Δυτική Μακεδονία	18.000.000€	RCO04	Επιχειρήσεις χωρίς χρηματοδοτική υποστήριξη	Αριθμός Επιχειρήσεων			5	50	'004	Επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένης υποδομής για έρευνα, δημόσιων ερευνητικών κέντρων και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που συνδέονται άμεσα με δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας	10.200.000€	12.000.000€
					RRCR102	Θέσεις έρευνας που δημιουργήθηκαν στις υποστηρίξιμες οντότητες	I Ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης	0	2021	10					
					RRCR01	Θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν στις υποστηρίξιμες οντότητες	Ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης	0	2021	10	'008				

Προτεραιότητα	Στόχος Πολιτικής	Ταμείο	Ειδικός Στόχος	Δράση	Κύριες ομάδες στόχου συμμετεχόντων/ Φορείς	Δείκτες Εκροών	Δείκτες Αποτελεσμάτων
<i>Κωδικός Προτεραιότητας</i>	<i>Κωδικός ΣΠ</i>	<i>ΤΔΜ</i>	<i>Κωδικός ΕΣ</i>	<i>Κωδικός Δράσης</i>		<i>ID δείκτη</i>	<i>ID δείκτη</i>
1	8	ΤΔΜ	JSO8.1.	1.1.4	Ερευνητικά κέντρα, ΟΤΑ (Δήμοι και Περιφέρειες) και επιχειρήσεις ΟΤΑ, Οργανισμοί Δημοσίου, Επιχειρήσεις	RCO04	RCR102 RCR01

Αναμενόμενος χρόνος έκδοσης πρόσκλησης

	Εκτιμώμενες Ημερομηνίες
Συμμόρφωση με την αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης*	6/2021
Προγραμματικές δεσμεύσεις**	
Έγκριση κριτηρίων επιλογής πράξης	3/2/2023
Άλλο: _____ ***	
Εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης πρόσκλησης	1^ο τρίμηνο/2023

Περιγραφή Δράσης:

Η δράση αφορά στη δημιουργία του εμβληματικού έργου του «Πράσινου Κέντρου Δεδομένων και Υπερυπολογιστή στην Περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας», που θα υλοποιηθεί για την κάλυψη των υπολογιστικών αναγκών της ελληνικής ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας. Η δράση εντάσσεται στην Προτεραιότητα 1: Ενίσχυση και Προώθηση Επιχειρηματικότητας και στην Κατηγορία Παρέμβασης: Έρευνα – Καινοτομία – Προηγμένες Τεχνολογίες, του Προγράμματος.

Ο νόμος για την ψηφιακή διακυβέρνηση προβλέπει τη λειτουργία τριών ξεχωριστών δημοσίων υπολογιστικών "νεφών" και συγκεκριμένα το Κυβερνητικό Νέφος Δημοσίου Τομέα (G-Cloud), το Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης (RE-Cloud) και το Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Υγείας (H-Cloud).

Το Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας – ΕΔΥΤΕ Α.Ε. (GRNET), είναι ένας από τους μεγαλύτερους δημόσιους τεχνολογικούς φορείς της χώρας, λειτουργεί από το 1998, εποπτεύεται από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και έχει ορισθεί με το νόμο υπεύθυνο για το νέφος του Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης, φιλοξενώντας ήδη μεγάλο μέρος του RE-Cloud στα τρία κέντρα δεδομένων (Μαρούσι Αττική, φράγμα ποταμού Λούρου, Κνωσό Ηρακλείου Κρήτης) σε χώρους που έχουν παραχωρήσει το Υπουργείο Παιδείας, η ΔΕΗ ανανεώσιμες και το Πανεπιστήμιο Κρήτης. Η εγκατάσταση σε διαφορετικά γεωγραφικά διαμερίσματα ανά τη χώρα εξασφαλίζει διαθεσιμότητα και βοηθά στην γρήγορη πρόσβαση από παντού. Οι ανάγκες σε ανάλογες υποδομές σε βάθος χρόνου είναι μεγάλες και η επέκταση σε μια επιπλέον περιοχή με δυνατότητα παροχής πράσινης ενέργειας κρίνεται συμφέρουσα.

Το Πράσινο Κέντρο Δεδομένων και Υπερυπολογιστή Δυτικής Μακεδονίας σχεδιάζεται από το Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας, ΕΔΥΤΕ ΑΕ, ως μέρος του δικτύου κέντρων δεδομένων R&E cloud (Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης, άρθρο 87 - Ν. 4727/2020 για την ψηφιακή διακυβέρνηση).

Στο έργο συμμετέχει ενεργά το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας που παραχωρεί το χώρο για τις εγκαταστάσεις και έχει στην ευθύνη του την εκτέλεση του τεχνικού έργου. Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας θα χρησιμοποιεί μέρος της υποδομής για την κάλυψη των αναγκών της κοινότητάς του σε πολλαπλά επιστημονικά πεδία, που σχετίζονται με τους υπολογισμούς και την επεξεργασία δεδομένων, τη δημιουργία αποθετηρίων δεδομένων (data repositories) για εκπαιδευτικούς, ερευνητικούς και αναπτυξιακούς σκοπούς σε περιοχές ενδιαφέροντος των συνεργαζόμενων φορέων και των χρηστών τους. Η υποδομή θα λειτουργεί και ως 'Περιφερειακό Κέντρο Δεδομένων Δυτικής Μακεδονίας' για παροχή προηγμένων υπολογιστικών υπηρεσιών και σε φορείς της περιφέρειας.

Το κέντρο δεδομένων με την διασύνδεσή του με εγκατάσταση φωτοβολταϊκών στην περιοχή θα αποτελέσει εγκατάσταση πολύ μειωμένων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, ενώ ο σχεδιασμός του θα αξιοποιεί και τις θερμικές εκπομπές από τη λειτουργία του για θέρμανση χώρων και χαμηλή κατανάλωση ενέργειας.

Η δράση εστιάζει στην αναβάθμιση ψηφιακών υποδομών, εξασφαλίζοντας τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, καθώς και στην αύξηση των χρηστών έξυπνων συστημάτων και τεχνολογιών.

Ειδικότερα στη δράση προβλέπονται:

- η δημιουργία κτιρίου δύο επιπέδων για τη στέγαση του Νέου Κέντρου Δεδομένων και των σχετικών χώρων Η/Μ που απαιτούνται για τη λειτουργία του ΚΔ.
- η προμήθεια και εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, με τη δημιουργία κατάλληλης υποδομής για ένα νέο, προηγμένο κέντρο δεδομένων το οποίο θα στεγάσει τις νέες υποδομές, κλάσης Tier III κατά Uptime Institute classification. Η ταξινόμηση αυτή σημαίνει ότι είναι δυνατή η συντήρηση ακόμη και ζωτικών στοιχείων του ΚΔ χωρίς διακοπή της παροχής υπηρεσίας προς τα υπολογιστικά συστήματα. Βασικός στόχος είναι η υψηλή ενεργειακή απόδοση, και η υποστήριξη της λειτουργίας του από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
- η προμήθεια Η/Ζ, Μετασχηματιστών Μέσης Τάσης, ψυκτικών συγκροτημάτων, σωληνώσεων, καλωδιώσεων και λοιπών Η/Μ καθώς και ικριωμάτων για την υποδοχή, υποστήριξη και λειτουργία των υπολογιστικών και δικτυακών συστημάτων. Το ανωτέρω σύστημα σχεδιάζεται να υποστηρίξει IT φορτία άνω του 1,2 MW με υποστήριξη από Φ/Β πάνελς της τάξης των 2 MWp
- η προμήθεια και εγκατάσταση Υπολογιστικού και δικτυακού εξοπλισμού,
- η εγκατάσταση Φωτοβολταϊκού Συστήματος 2 MWp που θα παράγει ηλεκτρικό ρεύμα που θα χρησιμοποιείται για να δώσει ενέργεια στο κέντρο δεδομένων που θα αναπυχθεί στο πλαίσιο των ΥΕ1 έως 3 , Το Φ/Β συνεπάγεται μια σειρά από σημαντικά οφέλη για το κέντρο δεδομένων αλλά και για το περιβάλλον όπως η μηδενική ρύπανση η αθόρυβη λειτουργία, η αξιοπιστία και μεγάλη διάρκεια ζωής, η μείωση της εξάρτησης από την τροφοδοσία καυσίμων και η ελάχιστη συντήρηση. Με την τροφοδοσία μέσω Φ/Β (στο ποσοστό που θα επιτευχθεί επί του συνόλου της κατανάλωσης) μειώνεται ο επιβαρυντικός για το περιβάλλον δείκτης CUE.

Για τη δημιουργία, πιλοτική λειτουργία και θέση σε παραγωγική λειτουργία θα χρειαστούν απαραίτητοι ανθρώπινοι πόροι για την εγκατάσταση, παραμετροποίηση και ολοκλήρωση του ΚΔ στο νέο cloud οικοσύστημα που θα μπορεί να αποτελέσει την βάση, όχι μόνο υπηρεσιών όπως ο «Ωκεανός», αλλά και νέων, όπως αυτές προκύπτουν από τον καινούργιο ρόλο της ΕΔΥΤΕ (λ.χ. υπηρεσίες που αφορούν τον ψηφιακό μετασχηματισμό). Επίσης θα απαιτηθούν ανθρώπινοι πόροι και για τη λειτουργία του ΚΔ.

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας μέσα από τη δράση αυτή αναμένεται να:

- Ενισχύσει τις υποδομές της για το πέρασμα στην ψηφιακή διακυβέρνηση,
- Δώσει νέα ώθηση σε παραδοσιακούς παραγωγικούς τομείς (π.χ. αγροδιατροφή, τουρισμός, υπηρεσίες),
- Αναπτύξει το περιβάλλον για προσέλκυση ξένων επενδύσεων σε τομείς αιχμής,
- Ισχυροποιηθεί περαιτέρω ως πόλος αριστείας στην εκπαίδευση, στην έρευνα και στην καινοτομία,
- Προσφέρει υψηλής ποιότητας εκπαίδευση σε στελέχη παραγωγικών φορέων, μέσω ενός περιβάλλοντος ευφυούς εξειδίκευσης,
- Προσελκύσει νέους επιστήμονες και εξειδικευμένα στελέχη επιχειρήσεων, και
- Προσελκύσει χρηματοδοτήσεις για συμπράξεις ερευνητικών και παραγωγικών φορέων (Κέντρα Καινοτομίας, Κέντρα Ικανοτήτων, Τεχνοβλαστούς κλπ).

Η Δράση θα υλοποιηθεί μέσω δημοσίων συμβάσεων αφενός, με προσφυγή σε εξωτερικούς αναδόχους σύμφωνα με το ν. 4412/2016, όπως ισχύει και, αφετέρου, με ίδια μέσα. Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της δράσης θα είναι 3 έτη.

Η ΔΑ, εκτιμώντας κατά περίπτωση τα δεδομένα υλοποίησης του Προγράμματος, και τη φύση των δράσεων, κατά την κατάρτιση της Πρόσκλησης δύναται να κάνει χρήση της δυνατότητας υπερδέσμευσης εντός των ορίων που προβλέπονται στο Ν. 4914/2022.

Στοιχεία δράσης	☐ Κρατική ενίσχυση ☐ Ενίσχυση ήσσονος σημασίας ☐ Χρηματοδοτικό μέσο ☐ ΟΧΕ ☐ ΟΧΕ-BAA ☐ ΤΑΠΤΟΚ ☐ Έξυπνη εξειδίκευση ☒ Άλλο_ ίδια μέσα και παροχή υπηρεσιών μέσω Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων
Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι	Α.Ο. 1 Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά ☐ Α.Ο. 2 Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά ☐ Α.Ο. 3 Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά ☐ Α.Ο. 4 Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά ☐
Ενδεικτικοί δικαιούχοι δράσης	ΕΔΥΤΕ Α.Ε.

Χρηματοδοτικός πίνακας δράσης

Κατηγορία περιφέρειας*	Ενωσιακή Συνεισφορά σε € (α)	Εθνική Συνεισφορά σε € (β)=(γ)+(δ)	δημόσια (γ)	ιδιωτική (δ)	Σύνολο (ε)=(α)+(β)
	17.000.000€	3.000.000€	3.000.000€		20.000.000€
% ενεργοποίησης δράσης					1,23%

*Στην περίπτωση που δεν έχει εφαρμογή η στήλη παραμένει κενή

Δείκτες εκρών και αποτελεσμάτων δράσης

Προτεραιότητα	Στόχος Πολιτικής/ Ειδικός Στόχος	Κατηγορία Περιφέρειας	Δράση	Π/υ δράσης	Δείκτης		Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης/ αναφοράς	Έτος βάσης/ αναφοράς	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)	Πεδίο Παρέμβασης (ΠΠ)*		Ποσό που αντιστοιχεί στο ΠΠ (Ενωσιακή συνεισφορά σε €)**	Ποσό που αντιστοιχεί στο ΠΠ (Ενωσιακή + εθνική συνεισφορά σε €)**
					ID	Ονομασία						Κωδικός ΠΠ**	Ονομασία ΠΠ**		
1	8. ΤΔΜ		Δράση 1.1.5: Πράσινο κέντρο Δεδομένων και Υπερυπολογιστή ΔΜ	20.000.000€	PSO740	Επιχειρηματικές υποδομές που ενισχύονται	Αριθμός υποδομών			0	1	'036	036 : Άλλα είδη υποδομών ΤΠΕ (συμπεριλαμβάνονται πόροι/ εξοπλισμός πληροφορικής μεγάλης κλίμακας, κέντρα δεδομένων, αισθητήρες και άλλος ασύρματος εξοπλισμός)	17.000.000€	20.000.000€
					RCR01	Θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν στις υποστηριζόμενες οντότητες	Ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης	0	2021	30					

Προτεραιότητα	Στόχος Πολιτικής	Ταμείο	Ειδικός Στόχος	Δράση	Κύριες ομάδες στόχου συμμετεχόντων/ Φορείς	Δείκτες Εκροών	Δείκτες Αποτελεσμάτων
<i>Κωδικός Προτεραιότητας</i>	<i>Κωδικός ΣΠ</i>	<i>ΤΔΜ</i>	<i>Κωδικός ΕΣ</i>	<i>Κωδικός Δράσης</i>		<i>ID δείκτη</i>	<i>ID δείκτη</i>
1	8	ΤΔΜ	JSO8.1.	1.1.5	Υφιστάμενες επιχειρήσεις στους παρακαμάζοντες τομείς του οικείου ΕΣΔΙΜ και στους τομείς προτεραιότητας εθνικής σημασίας της Περιφέρειας, Νέες επιχειρήσεις, Νεοφυείς επιχειρήσεις και τεχνοβλαστοί υψηλής έντασης γνώσης, Συμπράξεις επιχειρήσεων & ερευνητικών κέντρων	PSO740	RCR01

Αναμενόμενος χρόνος έκδοσης πρόσκλησης

	Εκτιμώμενες Ημερομηνίες
Συμμόρφωση με την αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης*	6/2021
Προγραμματικές δεσμεύσεις**	
Έγκριση κριτηρίων επιλογής πράξης	3/2/2023
Άλλο: _____***	
Εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης πρόσκλησης	1^ο τρίμηνο 2023

ΕΣ 8 - Δράση 1.4.1: Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων που υλοποιούνται στις περιοχές των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης (ΕΣΔΙΜ) μέσω του Καθεστώτος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης του Αναπτυξιακού νόμου - Ελλάδα ισχυρή (ν. 4887/2022, άρθρα 51-57).

Περιγραφή Δράσης:

Η δράση Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων που υλοποιούνται στις περιοχές των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης (ΕΣΔΙΜ) μέσω του Καθεστώτος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης του Αναπτυξιακού νόμου - Ελλάδα ισχυρή (ν. 4887/2022, άρθρα 51-57) και συγκεκριμένα η έκδοση της 1ης Προκήρυξης για το έτος 2023, αφορά στην Προτεραιότητα 1 του ΠΔΑΜ στις κατηγορίες παρέμβασης:

- 1.2 Ανταγωνιστικότητα ΠΜΕ και ΜΜΕ - Ψηφιακός μετασχηματισμός επιχειρήσεων και
- 1.4 Επενδύσεις σημαντικής κλίμακας με κατηγορία δράσης.

Ειδικότερα για την κατηγορία παρέμβασης 1.2, οι πόροι αντλούνται από τις προβλεπόμενες δράσεις:

- Ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων όλων των μεγεθών εκτός των μεγάλων με απώτερο σκοπό τη βελτίωση τη εξωστρέφειας τους, τη συμμετοχή τους σε περιφερειακές και διεθνείς αλυσίδες προστιθέμενης,
- Υποστήριξη της αναβάθμισης/εκσυγχρονισμού, της διαφοροποίησης και της μετατροπής υφιστάμενων επιχειρήσεων όλων των μεγεθών εκτός των μεγάλων και
- Ενίσχυση της ίδρυσης νέων ΠΜΕ και ΜΜΕ στους τομείς προτεραιότητας των οικείων ΕΣΔΙΜ.

Από την κατηγορία παρέμβασης 1.4 που αφορά στις «Επενδύσεις σημαντικής κλίμακας από επιχειρήσεις εκτός ΜΜΕ» αντλείται το σύνολο των προβλεπόμενων πόρων που αφορά σε επιχορηγήσεις.

Επιδιώκοντας την εξυπηρέτηση του Ειδικού Στόχου του ΤΔΜ και του ΠΔΑΜ 2021-2027, θα δοθεί η δυνατότητα στις περιοχές αυτές να αντιμετωπίσουν τις κοινωνικές, εργασιακές, οικονομικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις της μετάβασης προς μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία και να επιτύχουν ισορροπημένη και βιώσιμη ανάπτυξη. Το Καθεστώς ΔΑΜ του Αναπτυξιακού Νόμου, έχει ως σκοπό του την ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων που υλοποιούνται στις περιοχές οι οποίες βιώνουν την παρακμή ή/και το μετασχηματισμό των οικονομικών τομέων από τους οποίους εξαρτώνται, με στόχο να δοθεί η δυνατότητα στις συγκεκριμένες περιοχές να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις αυτές. Οι περιοχές προσδιορίζονται στα οικεία Εδαφικά Σχέδια Δίκαιης Μετάβασης (ΕΣΔΙΜ) που συνοδεύουν το Πρόγραμμα ΔΑΜ.

Επιδιώκεται η προώθηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, μέσω της παραγωγής και προώθησης προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας και η πραγματοποίηση στοχευμένων καινοτόμων επενδύσεων με την αξιοποίηση των τεχνολογικών εξελίξεων. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται σε τομείς με μεγάλες δυνατότητες δημιουργίας θέσεων εργασίας.

Αφορά σε υφιστάμενες και σε νέες επιχειρήσεις που επιχειρούν σε συγκεκριμένους οικονομικούς τομείς δραστηριότητας και ειδικότερα, ως προς τις υφιστάμενες επιχειρήσεις, κυρίως στους παρακμάζοντες και μετασχηματιζόμενους τομείς σύμφωνα με την ανάλυση των οικείων ΕΣΔΙΜ. Επίσης, σε νέες επιχειρήσεις και παραγωγικές επενδύσεις που στοχεύουν στην οικονομική

διαφοροποίηση των τοπικών οικονομιών. Στην δράση περιλαμβάνεται η υποστήριξη παραγωγικών επενδύσεων από επιχειρήσεις εκτός ΜΜΕ στις λιγνιτικές περιοχές της Δυτικής Μακεδονίας και την ευρύτερη περιοχή της Μεγαλόπολης, οι οποίες θα συμβάλλουν στον παραγωγικό μετασχηματισμό των επηρεαζόμενων περιοχών και θα δημιουργούν θέσεις εργασίας, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζει η σχετική διάταξη του Κανονισμού του ΤΔΜ.

Το Καθεστώς Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, αποτελεί ένα από τα 13 Καθεστώτα του ν. 4887/2022 «Αναπτυξιακός Νόμος - Ελλάδα Ισχυρή» και ακολουθεί κατά την υλοποίησή του τις γενικές διατάξεις του νόμου.

Η 1η Προκήρυξη του Καθεστώτος ΔΑΜ,

- πρόκειται να ενισχύσει επενδυτικά σχέδια στις ηπειρωτικές λιγνιτικές περιοχές ΕΣΔΙΜ και συγκεκριμένα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και τους Δήμους Μεγαλόπολης, Τρίπολης και Γορτυνίας της Περιφερειακής ενότητας Αρκαδίας και Οιχαλίας της Περιφερειακής ενότητας Μεσσηνίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου.
- απευθύνεται σε επιχειρήσεις όλων των μεγεθών όπως ορίζονται στη Σύσταση της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων
- ενισχύει τα επενδυτικά σχέδια με το κίνητρο της επιχορήγησης στα ανώτατα όρια του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων για την περίοδο 2021-2027 και ειδικότερα στην έγκριση τροποποίησης του ΧΠΕ, κατόπιν του σχετικού ελληνικού αιτήματος αύξησης των χορηγούμενων εντάσεων ενίσχυσης στις περιοχές ΕΣΔΙΜ
- εστιάζει σε συγκεκριμένους οικονομικούς τομείς δραστηριότητας και ειδικότερα ως προς τις υφιστάμενες επιχειρήσεις κυρίως στους παρακμάζοντες και μετασχηματιζόμενους τομείς σύμφωνα με την ανάλυση των οικείων ΕΣΔΙΜ. Επίσης, σε νέες επιχειρήσεις και παραγωγικές επενδύσεις που στοχεύουν στην οικονομική διαφοροποίηση των τοπικών οικονομιών, άρθρο 52 ν. 4887/2022 και
- ενισχύει επενδυτικά σχέδια για το σύνολο των προβλεπόμενων επιλέξιμων δαπανών των περιφερειακών ενισχύσεων του άρθρου 6 του ν.4887/2022 καθώς και επιλέξιμες δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων του Παραρτήματος Β του ν. 4887/2022, ολοκληρωμένου και μη χαρακτήρα, κατά περίπτωση, άρθρο 53 ν. 4887/2022.

Αναφορικά με την 1η προκήρυξη του Καθεστώτος ΔΑΜ του Αναπτυξιακού νόμου και την επιλογή των επιλέξιμων τομέων οικονομίας και Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας που θα ενισχυθούν, σημειώνεται:

1. Δύνανται να περιληφθούν στο Καθεστώς ΔΑΜ επενδυτικά σχέδια των τομέων οικονομικής δραστηριότητας οι οποίοι προσδιορίζονται στα ΕΣΔΙΜ των ηπειρωτικών λιγνιτικών περιοχών και εμπίπτουν στο Παράρτημα Α του Αναπτυξιακού Νόμου.

2. Από τις κατ' εξαίρεση δραστηριότητες της παραγράφου 4 του Παραρτήματος Α του Αναπτυξιακού Νόμου, δύνανται επίσης να περιληφθούν στην προκήρυξη του Καθεστώτος ΔΑΜ, επενδυτικά σχέδια:

- της περίπτωσης βγ του σημείου β της παραγράφου 4 (υπηρεσίες μεταφοράς και διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού προς τρίτους logistics), για επενδυτικά σχέδια που αφορούν υπηρεσίες μεταφοράς με διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού προς τρίτους
- του σημείου ι της παραγράφου 4 που αφορά σε επιχειρήσεις ανάπτυξης και διαχείρισης ΟΥΜΕΔ (επενδυτικά σχέδια για ίδρυση ή επέκταση και υλοποιούνται σε έκταση άνω των 300 στρεμμάτων)

- της περίπτωσης γη του σημείου γ της παραγράφου 4 (εγκαταστάσεις οινοτουρισμού ή γεωτουρισμού) υπό προϋποθέσεις.

3. Εξαιρούνται από το Καθεστώς ΔΑΜ:

- τα επενδυτικά σχέδια που αναφέρονται στα σημεία α, β, δ του άρθρου 9 του Κανονισμού ΤΔΜ [α) παροπλισμός ή κατασκευή πυρηνικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής, β) παρασκευή, επεξεργασία και εμπορία καπνού και προϊόντων καπνού, δ) επενδύσεις που σχετίζονται με την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταφορά, τη διανομή, την αποθήκευση ή την καύση ορυκτών καυσίμων]
- τα επενδυτικά σχέδια που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του Παραρτήματος Α του Αναπτυξιακού Νόμου
- τα επενδυτικά σχέδια, εκτός όσων αναφέρθηκαν στο σημείο 2 του κειμένου, των παραγράφων 3 και 4 του Παραρτήματος Α του Αναπτυξιακού Νόμου
- στην 1η προκήρυξη του Καθεστώτος ΔΑΜ θα εξαιρεθούν επίσης, τα επενδυτικά σχέδια του σημείου α της παραγράφου 4 του Παραρτήματος Α του Αναπτυξιακού Νόμου, που αφορούν σε περιπτώσεις ενεργειακών επενδύσεων οι οποίες εμπίπτουν στα υπό τροποποίηση Άρθρα του Απαλλακτικού Κανονισμού.

Ειδικότερα αναφορικά με τον τομέα μεταποίησης σημειώνεται ότι, οι δραστηριότητες που αφορούν σε επενδύσεις στη βιομηχανία τροφίμων, την ποτοποιία, την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων αυτής, την κατασκευή ειδών ένδυσης, τη βιομηχανία δέρματος, υποδημάτων και τις εκτυπώσεις, δεν περιλαμβάνονται στους τομείς που αναφέρονται στα ΕΣΔΑΜ.

Σε αντίθεση επενδύσεις σε δραστηριότητες όπως ενδεικτικά: η κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, μηχανημάτων και εξοπλισμού, η κατασκευή ελαστικών και πλαστικών προϊόντων, η παροχή υπηρεσιών επισκευής μηχανημάτων και βαρέων φορητών, η παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων, μπορούν να περιληφθούν.

Επίσης, στον τομέα μεταποίησης γεωργικών προϊόντων δεν περιλαμβάνονται στους τομείς ενίσχυσης του Καθεστώτος ΤΔΜ, η βιομηχανία τροφίμων και η ποτοποιία.

Ελάχιστο ύψος επενδυτικών σχεδίων

Για την υπαγωγή στο καθεστώς ΔΑΜ απαιτείται η ύπαρξη ελάχιστου ύψους του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, το οποίο προσδιορίζεται με βάση το μέγεθος του φορέα, και συγκεκριμένα ανέρχεται στο:

- α. ποσό των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ για μεγάλες επιχειρήσεις,
- β. ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ για μεσαίες επιχειρήσεις,
- γ. ποσό των διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ για μικρές επιχειρήσεις,
- δ. ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ για πολύ μικρές επιχειρήσεις,

Η Δράση θα υλοποιηθεί με Ενδιάμεσο Φορέα τη Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Νόμων και Άμεσων Ξένων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Ως Αναγκαία προϋπόθεση για την ενεργοποίηση της δράσης και την έναρξη υποβολής αιτήσεων επενδυτικών σχεδίων, αναφέρονται:

1. Η έκδοση Υπουργικής Απόφασης καθορισμού του ποσού για την ενίσχυση της επιχορήγησης για την 1η προκήρυξη του Καθεστώτος ΔΑΜ
2. Χαρακτηρισμός έργων ΔΑΜ:

- Η έκδοση της Υπουργικής Απόφασης ορισμού της Επιτροπής Χαρακτηρισμού έργων ΔΑΜ, του άρθρου 14 του ν. 4872/2021 και η έναρξη εργασιών της Επιτροπής.

- Η επιλογή και παραμετροποίηση του πληροφοριακού συστήματος στο οποίο θα υποβάλλονται τα προς αξιολόγηση στοιχεία του επενδυτικών σχεδίων που θα υποβληθούν για τη λήψη του «Χαρακτηρισμού ΔΑΜ».

Περαιτέρω εξειδίκευση των προϋποθέσεων θα συμπεριληφθούν στην ΥΑ Προκήρυξης του Καθεστώτος με βάση το Ν. 4887/2021.

Η ΔΑ, εκτιμώντας κατά περίπτωση τα δεδομένα υλοποίησης του Προγράμματος, και τη φύση των δράσεων, κατά την κατάρτιση της Πρόσκλησης δύναται να κάνει χρήση της δυνατότητας υπερδέσμευσης εντός των ορίων που προβλέπονται στο Ν. 4914/2022.

Στοιχεία δράσης	☒ Κρατική ενίσχυση ☐ Ενίσχυση ήσσονος σημασίας ☐ Χρηματοδοτικό μέσο ☐ ΟΧΕ ☐ ΟΧΕ-ΒΑΑ ☐ ΤΑΠΤΟΚ ☐ Έξυπνη εξειδίκευση ☐ Άλλο
Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι	Α.Ο. 1 Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά ☐ Α.Ο. 2 Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά ☐ Α.Ο. 3 Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά ☐ Α.Ο. 4 Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά ☐
Ενδεικτικοί δικαιούχοι δράσης	α. Πολύ Μικρές, Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις β. Μεγάλες Επιχειρήσεις για παραγωγικές επενδύσεις, μόνο εφόσον οι επενδύσεις αυτές είναι απαραίτητες για την υλοποίηση των Ε.Σ.Δ.Ι.Μ., υπό τον όρο ότι συμβάλλουν στη μετάβαση προς μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης έως το έτος 2050 και στην επίτευξη συναφών περιβαλλοντικών στόχων, αλλά και για τη δημιουργία θέσεων εργασίας στο προσδιορισθέν έδαφος και δεν οδηγούν σε μετεγκατάσταση.

Χρηματοδοτικός πίνακας δράσης

Κατηγορία περιφέρειας*	Ενωσιακή Συνεισφορά σε € (α)	Εθνική Συνεισφορά σε € (β)=(γ)+(δ)	δημόσια (γ)	ιδιωτική (δ)	Σύνολο (ε)=(α)+(β)
	323.000.000€	57.000.000€	57.000.000€		380.000.000€
% ενεργοποίησης δράσης					23,32%

*Στην περίπτωση που δεν έχει εφαρμογή η στήλη παραμένει κενή

Δείκτες εκρών και αποτελεσμάτων δράσης

Προτεραιότητα	Στόχος Πολιτικής/ Ειδικός Στόχος	Κατηγορία Περιφέρειας	Δράση	Π/υ δράσης	Δείκτης		Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης/ αναφοράς	Έτος βάσης/ αναφοράς	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)	Πεδίο Παρέμβασης (ΠΠ)*		Ποσό που αντιστοιχεί στο ΠΠ (Ενωσιακή συνεισφορά σε €)**	Ποσό που αντιστοιχεί στο ΠΠ (Ενωσιακή + εθνική συνεισφορά σε €)**
					ID	Ονομασία					Κωδικός ΠΠ**	Ονομασία ΠΠ**			
1	8. ΤΔΜ		1.4.1	380.000.000€	RCO02	Επιχειρήσεις που στηρίζονται με επιχορηγήσεις	Αριθμός επιχειρήσεων			19	194	021	Επιχειρηματική ανάπτυξη και διεθνοποίηση ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων παραγωγικών επενδύσεων	110.500.000€	130.000.000€
					RCR01	Θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν στις υποστηριζόμενες οντότητες	Ισοδύναμο Πλήρους Απασχόλησης		2021	970					
					RCO02	Επιχειρήσεις που στηρίζονται με επιχορηγήσεις	Αριθμός επιχειρήσεων			1	6	022	Στήριξη των μεγάλων επιχειρήσεων μέσω χρηματοδοτικών μέσων, συμπεριλαμβανομένων παραγωγικών επενδύσεων	212.500.000€	250.000.000€
					RCR01	Θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν στις υποστηριζόμενες οντότητες	Ισοδύναμο Πλήρους Απασχόλησης		2021	467					

Προτεραιότητα	Στόχος Πολιτικής	Ταμείο	Ειδικός Στόχος	Δράση	Κύριες ομάδες στόχου συμμετεχόντων/ Φορείς	Δείκτες Εκροών	Δείκτες Αποτελεσμάτων
<i>Κωδικός Προτεραιότητας</i>	<i>Κωδικός ΣΠ</i>	<i>ΤΔΜ</i>	<i>Κωδικός ΕΣ</i>	<i>Κωδικός Δράσης</i>		<i>ID δείκτη</i>	<i>ID δείκτη</i>
1	8	ΤΔΜ	JS08.1.	1.4.1	Υφιστάμενες επιχειρήσεις στους παρακάμζοντες τομείς του οικείου ΕΣΔΙΜ και στους τομείς προτεραιότητας εθνικής σημασίας της Περιφέρειας και Νέες επιχειρήσεις	RCO02	RCR01

Αναμενόμενος χρόνος έκδοσης πρόσκλησης

	Εκτιμώμενες Ημερομηνίες
Συμμόρφωση με την αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης*	6/2021
Προγραμματικές δεσμεύσεις**	
Έγκριση κριτηρίων επιλογής πράξης	3/2/2023
Άλλο: _____***	
Εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης πρόσκλησης	1^ο τρίμηνο/2023